

Substantiv

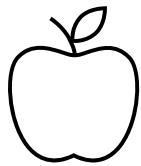
Substantiv er nesten det samme som ting. Som en hovedregel kan vi si at et substantiv er noe vi kan ta på, eller ta et bilde av.

Vi bøyer substantiv i entall og flertall, i bestemt og ubestemt form.

Vi kan sette **en**, **ei** eller **et** foran substantiv i entall ubestemt form.

1. Skriv **en**, **ei** eller **et** foran substantivene.

 hest

 hus

 eple

 bil

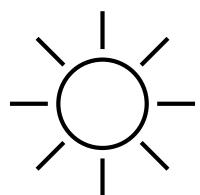
 veske

 tre

 sko

 telefon

 sol

2. Fyll ut tabellen nedenfor. Bruk ordene i parentes som hjelpeord.

Entall		Flertall	
Ubestemt form (en - ei - et)	Bestemt form (den - det)	Ubestemt form (flere)	Bestemt form (de)
en hest	hesten	hester	hestene
<u> </u> bil			
	katten		
		hunder	
			guttene
	jenta		
	veska		
<u> </u> eple	eplet		
<u> </u> bilde			
<u> </u> øre	ø		ø

NB! Ordene med **et** foran seg,
får en **stum t** i bestemt form!

Ser du noen
mønstre i tabellen?

Noen substantiv følger ikke reglene når vi bøyer dem. De kalles **uregelrette substantiv**. Pass godt på når du gjør oppgave 3!

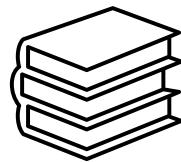
3. Fyll ut tabellen nedenfor. Bruk ordene i parentes som hjelpeord.

Entall		Flertall	
Ubestemt form (en - ei - et)	Bestemt form (den - det)	Ubestemt form (flere)	Bestemt form (de)
ei bok	boka	bøker	bøkene
__ kne			
__	foten		
__		tær	
__			hendene
__ øye			
__			tennene
__		netter	
__	treet		
__		røtter	
__			mødrene
__		fedre	
__ barn			
__ datter			
__ bror			
__		menn	
__ maur			
__ mus			
__ and			
__	8	gjess	

Hvis du er usikker, kan du
slå opp ordene i en ordbok!

4. Skriv riktig form av substantivet.

bok: Jeg leste åtte _____ i bokuka.

bror: Johan har tre _____.

egg: Mamma spiste fire _____ til frokost.

and: Lillebror elsker å mate _____.

datter: Dorthe og Daniel har to _____.

tann: Peder måtte trekke tre _____ hos tannlegen.

tå: Wilmer brakk to _____ da han spilte fotball.

sko: Da vi ryddet i gangen fant vi ni _____ som ingen kjente igjen!

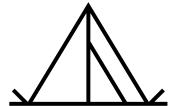

mus: Gustav har fire hvite _____ som kjæledyr.

bein: Katten til naboen har bare tre _____.

ting: Alma tok med fem _____ til ha-med-dagen.

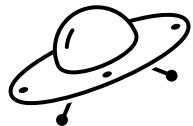

natt: Odasov fem _____ i telt i sommer.

lys: Marthe tente tre _____.

fot: Martin har vondt i begge _____.

øye: John tegnet en alien med tre _____.

kne: Otto falt og fikk skrubbsår på begge _____.

barn: Hege har to _____.

hånd: Maria og Lea holder hverandre i _____.

tre: Bestemor har fem _____ i hagen sin.

rot: Jeg snublet i _____ da jeg løp i hagen hennes.

5. Kodeoppgave med riktig og feil! 😊

	Ordpar	Riktig	Feil
1	en fot – to foter	T	Å
2	et tre – mange treer	B	Ø
3	et kne – to knær	U	R
4	en gås – fire gåser	E	T
5	en and – to ender	S	I
6	et barn – åtte barner	Ø	R
7	en tann – 16 tenner	P	Å
8	en natt – syv natter	T	O
9	en tå – ti tær	N	I
10	en hånd – to hender	M	C
11	en mus – fem muser	 F	L
12	en mann – fem menn	K	Y
13	en datter – fem døtre	I	Z
14	et egg – syv egger	Æ	H
15	et bein – fire beiner	W	G
16	en sko – to sko	E	V
17	et øye – to øyne	D	O
18	en bror – tre brorer	J	A
19	en rot – mange roter	.	,
20	et lys – tre lyser	?	!
21	et brød – fem brød	S	A
22	en maur – 100 maur	E	P

Hva har et øye, men kan ikke se?

22	9		9	1

Hvor mye jord er det i et hull som er 5 meter bredt og 4 meter dypt?

13	12	12	16		9	8	22

Hva er tre + tre + tre + tre + tre + + tre + tre + tre + tre + tre + tre?

16	9		5	12	8	15	

Hva brukes et eggeskall til?

1		14	8	11	17	22		16	15	15		21	18	10	10	22	9								

Det var en gang to knekkebrød som traff hverandre på en kjøkkenbenk.

17	3		16	6		5	7	6	2	19		17	3	20											

- sa det ene knekkebrødet.

8	15		17	3		21	22	6		14	16	11	4												

12	9	22	12	4		3		4	20																

- svarte det andre.

HA-HA-HA ...

Det var en gang to egg som traff hverandre i en stekepanne. "Hei", sa det ene egget, "hvordan står det til med deg?" "Ikke så bra," svarte det andre egget, "jeg føler meg helt knust ..."

Hva betyr **f.eks.** og **o.l.**?

Egennavn og fellesnavn

Fellesnavn er navn på ting som f.eks. bord, stoler og bøker. De skriver vi med liten forbokstav. **Egennavn** er navn på personer (Lea), byer (Oslo), land (Norge), steder (Bø) o.l. Vi bruker egennavn på ting som er unike. Egennavn skriver vi med **stor forbokstav**.

6. I fortellingen under har det sneket seg inn mange feil.

Kan du finne dem og rette dem?

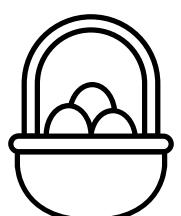
En dag gikk tuva og zuzu en tur i skogen. De så mange høye treer i skogen. Etter en stund kom de til et vann. Der møtte de mohamed og abdirahim. mohamed og abdirahim skulle mate andene, men dessverre var det mange gåser der som tok maten fra andene. iben og ellinor gikk tur i den samme skogen. De hadde planer om å overnatte to natter i telt, og lette etter en fin teltplass. Det var ikke så lett å finne en fin plass, for de store treene hadde så store roter som gjorde bakken humpete.

eilib og serhoz var ikke på tur i skogen. De hadde mistet to tanner hver dagen før, og hadde fått penger av tannfeen. eilib ønsket seg veldig noen nye boker, så de skulle på shopping istedenfor. På shopping møtte de caroline, sara og rihanna. De tre var på shopping med morene sine.

malak og aurora var verken på tur i skogen eller på shopping. De var hjemme sammen med brorene sine. De var sultne, og skulle lage seg en omelett med egger. malak og aurora måtte lære brorene sine hvordan man knekker egger.

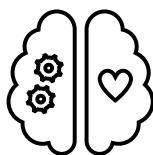
⇒ Fant du alle de 32 feilene? Sammenlign med en annen!

Konkrete og abstrakte substantiv

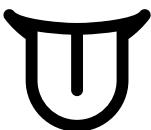
Substantiv vi kan ta på eller ta et bilde av, kaller vi konkrete substantiv. Substantiv vi IKKE kan ta på eller ta et bilde av, som tanker, idéer og drømmer, kaller vi abstrakte substantiv.

7. Ordparene nedenfor består av et konkret og et abstrakt substantiv. Klarer du å fordele dem i riktige kolonner?

- *hjerne – idé*
- *venn – vennskap*
- *tørst – vann*
- *sorg – tårer*
- *muskler – styrke*
- *kunnskap – bok*

- *sukker – smak*
- *fødselsdag – kake*
- *is – kulde*
- *hestesko – lykke*
- *gitar – musikk*
- *kyss – kjærlighet*

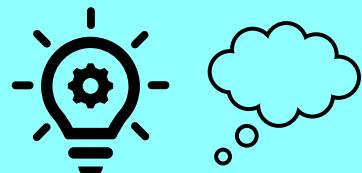
Konkrete substantiv

Ting du kan ta på eller ta et bilde av

Abstrakte substantiv

Tanker, idéer, følelser, drømmer og lignende

hjerne,

idé,

Memory (entall ubestemt form – flertall ubestemt form)

8. Klipp ut kortene og spill memory! Eller legg kortene med skriften opp, bland dem, og sortér dem to og to. ☺

bok	bøker	kne	knær
fot	føtter	tå	tær
øye	øyne	hånd	hender
tann	tenner	natt	netter
tre	trær	rot	røtter
datter	døtre	bror	brødre
mor	mødre	far	fedre
and	ender	gås	gjess